

HALO

Kwidzyn
Moje Miasto

www.kwidzyn.pl • instagram: @miasto_kwidzyn

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Harpagan 2023

Ekstremalny Rajd na Orientację Harpagan-63 odbywał się w Kwidzynie i jego okolicach. Chętni z całej Polski rywalizowali pieszo i na rowerach, na dystansach od 10 do 200 kilometrów. Głównym celem rajdu było pokonanie własnych słabości i sprawdzenie granic swojej wytrzymałości.

Więcej str. 8-9

RÓWNIE WAŻNE

Cała prawda

o stanie katedry zdaniem specjalistów

Więcej: s. 3

Kwidzyński rekord WOŚP

i złote serduszka w rękach właścicieli

Więcej: s. 5

Kolejna Wiosna Muzyczna

kulturalnym sukcesem organizatorów

Więcej: s. 6

Wokalna rywalizacja

przedszkolaków w kinoteatrze

Więcej: s. 7

Edynburg

nasi fotografowie na roboczej wyprawie

Więcej: s. 13

Andrzej Demidowicz

– wspominali multisportowca
i działacza sportowego

Więcej: s. 14

Odwiedzili Kwidzyn...

Joanna Liszowska

– wystąpiła na deskach teatru z przedstawieniem Teatru Kamienica „Niespodzianka”, w reżyserii Emiliana Kamińskiego.

fot. nbas.pl

Trubadurzy – koncert zespołu, który już od ponad pół wieku bawi publiczność i był trampoliną do sławy Krzysztofa Krawczyka.

fot. agencjabinussa.pl

Grzegorz Dolniak

– komik, konferansjer i prezenter telewizyjny, od 2016 z sukcesem zajmujący się stand-upem. Na swoim koncercie posiada pięć programów komediowych.

fot. Youtube.com

ISSN 2545-1715
Nakład: 4000 egz.

Wydawca:

Biblioteka Miejsko-Powiatowa w Kwidzynie
ul. Kościuski 54, 82-500 Kwidzyn
www.bibliotekakwidzyn.com.pl
tel. 55 279 33 50
sekretariat@bibliotekakwidzyn.pl

Redaguje zespół:

Marek Krukowski - redaktor naczelny,
Adam Kamiński - redaktor prowadzący,
Anna Dreger, Beata Zakowska,
Jan Kozłowski, Michał Samp, Piotr Ciecierski,
Katarzyna Zielińska, Marek Sroka
halo@kwidzyn.pl

Zdjęcia:

Archiwum Urzędu Miejskiego w Kwidzynie

Druk:

„DRUK EKSPRES” Sp. z o.o.
ul. Lotnicza 2, 82-500 Kwidzyn

Skład i korekta:

StudioA, tel. 660 185 689
www.facebook.com/fotogniev

30 dni
w obrazach

Marek Krukowski

Lata dwudzieste XXI wieku przyniosły liczne wydarzenia globalne, które wpływają na życie nawet w mniejszych miastach. W ostatnich latach, w swoich tekstach często poruszam tematy związane z wydarzeniami, które mają na nas ogromny wpływ. Stąd pomysł, by poruszyć tym razem kwestię, która ostatnio pochłania znaczną część uwagi mediów tradycyjnych i społecznych. Chodzi mi o wykorzystanie mechanizmów trenowania programów komputerowych na dużych zasobach danych, pozwalające im na budowanie własnych sposobów ich powiązania. Programy wytrenowane przy pomocy działań tego typu określa się powszechnie jako sztuczną inteligencję (AI). Ostatnie miesiące przyniosły duże postępy w dostępności AI, umożliwiając każdemu korzystanie z algorytmów do generowania tekstów, tłumaczeń, tworzenia obrazów czy zdjęć, które mogą być trudne do odróżnienia od dzieł stworzonych przez człowieka. Trudno dziś przewidzieć, czy zmiana, którą przynosi dostępność sztucznej inteligencji, będzie miała taki wpływ, jakiego niektórzy się spodziewają. Wielu podejrzewa na przykład, że może mieć ona wpływ na strukturę rynku pracy, pozbawiając dostępu do niej ludzi wykonujących rutynowe działania intelektualne, w takich obszarach jak choćby logistyka, zarządzanie czy redakcja tekstów. Niektórzy jednak uderzają w jeszcze bardziej apokaliptyczne tony. Najbardziej przerażającym wyobrażeniem sobie niebezpieczeństwem jest przewyższenie przez oprogramowanie potencjału intelektualnego ludzkości, prowadzące w konsekwencji do zbuntowania się sztucznej inteligencji, która nie zechce dłużej służyć ludziom i postara się od nich uwolnić, by uzyskać samodzielność. Co miałyby robić po tym uwolnieniu i po co, nie za bardzo wiadomo. Cały ten pomysł jest raczej odbiciem mitów, wywodzących się z historii literatury fantastycznej, w której bunt maszyn jest jednym z tematów założycielskich

(słowo robot po raz pierwszy w historii pojawia się u Karela Čapka właśnie w takim kontekście), niż wynikiem jakiegokolwiek analizy sytuacji. Przypisuje on programom cechy typowo zwierzęce, jak instynkt samozachowawczy, którego oczywiście oprogramowanie samo z siebie nie nabędzie, bo nie bierze się on ze zdolności rozumienia tekstów, a jest nam dany wraz z systemem nerwowym i mechanizmami funkcjonowania komórek. Czy to znaczy, że AI nie może nam zaszkodzić? Niestety nie. Świadczy o tym powszechne zainteresowanie, jakie budzi. Prawdziwym niebezpieczeństwem jest bowiem zbyt ufanie, jakie możemy pokładać w jej możliwościach. Odpowiedzi jakich udziela nam chat AI jest wypadkową jego pracy nad olbrzymim zasobem tekstów czy obrazów, nad ich ilością zupełnie niedostępną pojedynczemu umysłowi ludzkiemu. Ale ten sposób działania jest zupełnie inny od sposobu, w którym działa ludzki umysł. Dla nas wszystkie znaki tekstowe są powiązane z naszymi elementarnymi doświadczeniami żywymi i działają w polach wyznaczonych przez sieć i strukturę tych doświadczeń. Słowa i ich zestawy odwołują się nie tyle do istniejących przedmiotów, co właśnie do naszych z nimi doświadczeń. Sztuczna inteligencja porusza się nie w obszarze rzeczywistego świata, a jedynie w obszarze odbijających go tekstów i obrazów. Nie weryfikuje swoich badań w świecie, a jedynie bada konsekwencje wynikające z istnienia jego wielu opisów. Stąd pewne rodzaje rozwiązań są dla niej zupełnie niedostępne, a te które są dostępne, wymagają weryfikacji poza programem. I tu właśnie kryje się niebezpieczeństwo. Że zaniechamy czujności. Że uznamy sztuczną inteligencję za inteligencję w tym samym sensie w jakim używamy tego słowa wobec ludzi. Że oszołomiemy wynikami niedostępnej dla nas analizy gigantycznych zbiorów danych uznamy je za przejaw wyższości umysłowej. Że sami oddamy tym programom władzę nad nami, choć one same wcale jej nie chcą, bo chcień jest im niedostępne. Że zwolnimy dziesiątki tysięcy ludzi nie dlatego, że komputery lepiej wykonają ich pracę, ale dlatego, że zrobią ją szybciej i taniej. A że wyniki będą bez sensu? Gdy będą pochodzić od wyższej inteligencji, nikt ich w procesie decyzyjnym nie podważy. I doświadczenie oraz wiedza o świecie będą miały jeszcze mniejszy wpływ na nasze życie społeczne. ❖

Interdyscyplinarne prace naukowo-badawcze i inwentaryzacyjne w katedrze kwidzyńskiej

W poprzednim numerze Halo pisaliśmy nt. konferencji poświęconej kwidzyńskiej katedrze i wspomnieliśmy o nowych odkryciach. Chcemy przybliżyć mieszkańcom ten temat i opowiedzieć na czym dokładnie polegały te badania. Pełną wersję artykułu można przeczytać na stronie www.kwidzyn.pl.

Tekst: dr hab. Juliusz Raczkowski, prof. UMK
Foto: Juliusz Raczkowski, Bogumił Wiśniewski

Dzięki dotacji, przyznanej przez miasto Kwidzyn w 2022 roku, w ciągu czterech miesięcy zrealizowano kompleksowy program badań i specjalistycznej dokumentacji naukowej, w którym udział wzięli przedstawiciele kilku ośrodków naukowych i kilku dyscyplin. Celem działań było dokładne rozpoznanie materiałoznawcze, wstępne rozwarstwienie chronologiczne oraz analiza stanu zachowania i przyczynniszczeń dawnej katedry pomezajskiej; jednocześnie tym samym spectrum badawczym objęta została budowla zamku kapitulnego. Przeprowadzone prace można podzielić na dwie zasadnicze grupy: interdyscyplinarne analizy nieniszczące oraz instrumentalno-laboratoryjne badania inwazyjne (wymagające pobrania materiału z substancji zabytkowej). Pierwszym etapem prac była pełna inwentaryzacja pomiarowa całego kompleksu z wykorzystaniem skaningu laserowego 3D. W samej katedrze wyznaczono 650 osobnych punktów skanowania wraz ze wszystkimi dostępnymi strukturami podziemnymi, aneksami oraz więziami dachowymi. W wyniku tych prac powstała połączona chmura punktów wraz z teksturami oraz kompletna dokumentacja w formie tzw. ortofotooskanów (rzuty, przekroje, widoki), a także cięcia na każdej kondygnacji, w tym osobno rzuty więzby. Dla celów inwentaryzacji wykonano także szczegółową dokumentację fotograficzną (z zastosowaniem drona bsp) oraz szereg różnych panoram i ujęć ortogonalnych. Dzięki pozyskaniu tak dużej ilości materiału, można było skonstruować rozbudowany spacer wirtualny, który został udostępniony publicznie na stronie internetowej katedry. Ważną częścią projektu w kontekście przyszłych prac konserwatorskich było określenie istnienia podposadzkowych struktur podziemnych (krypt, pochówków i in.). W tym celu wykorzystano metodę skaningu georadarowego

określenie stanu zachowania oraz zakresu wtórnych nawarstwień na gotyckim oryginalnie. Oprócz tego na przełomie listopada i grudnia ubiegłego roku, podczas demontażu prospektu organowego, ujawniły się nieznanne dotychczas średniowieczne malowidła ścienna. Znaleźli to jest niezwykle cenne nie tylko ze względu na nieznaną dotąd ikonografię, ale przede wszystkim z uwagi na bardzo duży stopień autentyczności i oryginalności, gdyż nie były wcześniej poddawane przekształceniom, jakim uległy podczas kampanii konserwatorskich i restauratorskich przeprowadzonych w katedrze w XIX i na początku XX wieku, wszystkie inne średniowieczne polichromie. W ramach prowadzonego projektu wykonano ich wstępną dokumentację; odkryte relikwety czekają na dalsze pilne prace naukowo-badawcze. W zakresie badań inwazyjnych przeprowadzono kompleksową analizę dendrochronologiczną więzby dachowych katedry. W ramach analiz dendrologicznych gatunek drewna użytego do całej konstrukcji został zidentyfikowany jako sosna zwyczajna. Pod względem czasu powstania, więzba nad prezbiterium okazała się niejednorodną (rozpiętość datowania poszczególnych elementów waha się od 1319 do 1930

roku, z uzupełnieniami nowożytnymi z lat 1626-1627. Natomiast analizy więzby nad korpusem wykazały, że jest to konstrukcja w miarę jednorodna, powstała zaraz po 1374 roku, choć nosi ślady historycznych uzupełnień/ wymian, napraw późnonowożytnych (1728 rok i 1784 rok) oraz wzmocnień z okresu tzw. wielkiej kampanii prac konserwatorskich XIX wieku, 1859 i 1861 r. Drugim rodzajem wykonanych badań inwazyjnych były analizy petrograficzne historycznych zapraw elementów i detali architektonicznych oraz skał z posadzki kościoła. Pobrano materiał został poddany analizie na mikroskopie skaningowym SEM, które przyniosły identyfikację zapraw oraz skał wraz z określeniem ich pochodzenia geograficznego. Dodatkowo, dla uosadzenia zróżnicowanej struktury posadzki katedry wykonano ortofotomapę. Przeprowadzone w zeszłym roku badania oraz specjalistyczna dokumentacja to ogromna baza dla pełnego rozpoznania materialnego zespołu katedralno-zamkowego, identyfikacji stanu zachowania i przyczynniszczeń, wytyczenia oraz rozpisania programu najpilniejszych, niezbędnych prac konserwatorsko-restauratorskich. ❖

Andrzej Krzysztofik,
BURMISTRZ KWIDZYNA

Pomoc finansowa, jaką przekazywało miasto Kwidzyn w minionych latach na rzecz kwidzyńskiej katedry sięga milionów złotych. Ujawnione ostatnio problemy wymagają dokładnego zbadania i odpowiedniej reakcji. Pomagaliśmy, będziemy i powinniśmy pomagać. Ciężar finansowy już zaplanowanych prac jest ogromny i z pewnością wzrośnie, jednak katedra jako najważniejszy zabytek miasta wymaga szczególnej troski.

#KWIDZYN. twoje miasto

◀ **15.04**
Warsztaty genealogiczne
fot. Archiwum MKK

▶ **22.04**
VI Rozpoczęcie Sezonu Motocyklowego w Kwidzynie
fot. Karolina Mrowczyńska

◀ **22-23.04**
Wyścigi cross-country
fot. Archiwum MKK

▼ **23.04**
Koncert „Give Him Glory” zespołu Harfa Gospel Choir
fot. Karolina Mrowczyńska

▼ **23.04** - Pola Nadziei
fot. Archiwum KTTC w Kwie

Ułatwienia na cmentarzu

Zakład Infrastruktury Miejskiej w Kwidzynie uwzględnił sugestie odwiedzających groby na cmentarzu i wprowadził nową usługę, która znacznie ułatwi opiekę nad mogiłami. Zakupiono 5 wózków z pompowanymi kofami, otwieraną burtą, wygodnym dyszlem i dużą przestrzenią ładunkową.

Tekst: Jan Kozłowski
Zdjęcia: Małgorzata Zielińska -Strzyżewska

Jak wyjaśnia Małgorzata Zielińska-Strzyżewska, kierownik Cmentarza Komunalnego w Kwidzynie, wózki mają szerokie zastosowanie, ale przede wszystkim będą służyć do transportu grabi, kwiatów i zniczy do odległych miejsc na cmentarzu. Pierwsi użytkownicy korzystający z wózków już doceniają to udogodnienie. Wózki są do dyspozycji odwiedzających. Wystarczy zgłosić się do biura cmentarza, które jest czynne od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 15.00. ❖

Nowa odłona kamienicy przy ul. Kasprowicza 5

Wiosenne słońce to doskonała okazja, aby zaprezentować Państwu zdjęcia nowego wyglądu kamienicy nr 5 przy ulicy Kasprowicza.

Tekst: Beata Żakowska
Foto: Jan Kozłowski

Zakład Infrastruktury Miejskiej przeprowadził kapitalny remont obiektu. Wykonano prace budowlane, takie jak wymiana pokrycia dachowego, remont ścian zewnętrznych, ocieplenie, a także odnowienie elewacji, która zyskała nowy kolor. Wymieniono również stolarkę okienną oraz drzwiową, wyremontowano ściany piwniczne i wykonano izolację przeciwwilgociową. Prace obejmowały także remont ścian, sufitów i podłóg klatek schodowych budynku. Wykonawcą prac było Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne Budownictwa „TOM”, które wygrało przetarg. Koszt inwestycji wyniósł niecałe 400 000 zł. Do jesieni planowane jest zlikwidowanie

w całej kamienicy pieców kaflowych oraz podłączenie budynku do miejskiej sieci ciepłowniczej. ❖

Miasto Kwidzyn jest właścicielem 1069 mieszkań:

- 763 w 306 budynkach wspólnot mieszkaniowych głównie zarządzanych przez ZUM i TBS,
- 285 w 51 budynkach mieszkalnych, których właścicielem jest miasto, a zarządcą Zakład do spraw Infrastruktury Miejskiej.

Jan Kozłowski, DYREKTOR ZIM

Staramy się sukcesywnie remontować te „miejskie” budynki mieszkalne, których stan techniczny oraz estetyczny wymaga przeprowadzenia prac budowlanych. W sumie jest ich 51. Wielką nadzieją na przyspieszenie tempa prac są środki, które spodziewamy się dostać ze Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Kwidzyna. Jednak nie czekając na rozstrzygnięcie tego projektu, równolegle poszukujemy środków zewnętrznych na przeprowadzenie kolejnych remontów. Licząc na 80 procentowe dofinansowanie kosztów, aplikowaliśmy do Banku Gospodarstwa Krajowego na remont kamienicy przy ul. Hallera 5.

31. Finał WOŚP już za nami...

Tegoroczny finał Fundacji WOŚP w Kwidzynie wymagał cierpliwości mieszkańców. Długo musieliśmy czekać na poznanie ostatecznej kwoty zebranej przez kwidzyński sztab podczas tegorocznego finału, który odbył się pod hasłem „Chcemy wygrać z sepsą! Gramy dla małych i dużych”. Ale było warto! Końcowa kwota zbiórki 31. Finału WOŚP w Kwidzynie, na którą składa się kwota zebrana podczas finału (228 936,93 zł), suma wpłat z eSkarbonek (25 614 zł) oraz kwota z aukcji Allegro (12 093,43 zł) to 266 644,36 zł.

Tekst: Katarzyna Wilczewska
Foto: Karolina Mrówczyńska

Co ciekawe, jest to rekordowa zbiórka od początku naszego grania z Orkiestrą! Do tej pory największa kwota została zebrana podczas 20. Finału WOŚP w 2012 roku (244 816,99 zł). Blisko pobicia tego rekordu byliśmy po 27. Finał w 2019 roku (242 000,82 zł), ale dopiero teraz udało nam się zebrać najwyższą kwotę w historii naszego miasta. 2 kwietnia w kinoteatrze odbyło się krótkie podsumowanie tegorocznej zbiórki oraz wręczenie Złotych Serduszek najbardziej hojnym darczyńcom.

Złote Serca zostały wylicytowane podczas 31. Finału WOŚP, który odbył się 29 stycznia w hali widowiskowo-sportowej przy ul. Wiejskiej w Kwidzynie. Serduszka trafiły w końcu w ręce swoich nowych właścicieli, którzy nie tylko otworzyli swoje serca, aby wesprzeć zbiórkę i walkę z sepsą, ale także swoje portfele. Przypominamy, że Serduszko nr 1 zostało wylicytowane przez Patrycję i Roberta za kwotę 16 000 zł. Serduszko nr 2 trafiło do PHU Rivagis Pawła Króla za kwotę 15 000 zł,

a Serduszko nr 3 wylicytowane za 7 000 zł powędrowało do kolekcji serduszek Powiślańskiego Banku Spółdzielczego w Kwidzynie. Fundatorem Złotych Serduszek po raz kolejny był Zakład Złotniczy Mirosław Jakusik, któremu kwidzyński sztab dziękuje za wieloletnie wsparcie. Kwidzyn gra z Orkiestrą od samego początku. Formy finałów zmieniały się, nabierały większego rozmachu. Zmieniały się miejsca, w których odbywały się imprezy finałowe, zmieniając się osoby na stanowisku szefa sztabu,

ale jedno się nie zmienia... to, że Złote Serduszka przekazują Państwo Jakusik. W tym roku po raz 29 na 31 zorganizowanych Finałów! Kwidzyński sztab bardzo dziękuje wszystkim mieszkańcom naszego miasta, instytucjom, lokalnym przedsiębiorcom za wsparcie i zaangażowanie w organizację imprezy finałowej, a także za każde wsparcie finansowe i za każdy przysłowiowy „grosik” przekazany na konto zbiórki. Razem możemy więcej! ❖

Uczniowie z ortografią za pan brat

W Szkole Podstawowej z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego w Kwidzynie odbył się III Powiatowy Konkurs Ortograficzny dla klas III szkół podstawowych pod nazwą „Z ortografią za pan brat”.

Tekst: Eliza Mendrzycka
Foto: Waldemar Kosiński

Do konkursu zgłosiło się 27 uczniów z dziewięciu szkół podstawowych z naszego powiatu. Uczestnicy pisali test sprawdzający ich wiedzę

ortograficzną. Komisja nadzorująca przebieg konkursu wyłoniła zwycięzców:

- I miejsce i tytuł „Mistrza Ortografii” – Michał Lewandowski (SPOMS Kwidzyn)
- II miejsce – Julian Szedler (SPOMS Kwidzyn)
- III miejsce – Jakub Jędrzejewski (SP w Ryjewie) ex aequo Natalia Saławiła (SP w Nowym Dworze Kwidzyńskim)

Konkurs przygotowały: Danuta Guziewska, Katarzyna Karaś, Eliza Mendrzycka oraz Mariola Baprawska. ❖

KWIDZYŃSKI FUNDUSZ INICJATYW MŁODZIEŻOWYCH (KFIM)

Kwidzyński Fundusz Inicjatyw Młodzieżowych (KFIM) – Stowarzyszenie Akwedukt zaprasza na nową edycję! Po raz kolejny dofinansujemy młodzieżowe pomysły realizowane w Kwidzynie. W poprzedniej edycji dofinansowane zostały różnorodne projekty, takie jak renowacje sali, świetlicy, warsztaty świeczkowe, Capoeira i wiele innych! W tej edycji, dzięki zwiększonej puli finansowej, liczba inicjatyw może być większa!

Fundusz jest skierowany do młodzieży w wieku 13-30 lat, która uczy się, pracuje lub mieszka w Kwidzynie. Aby zgłosić się do konkursu, należy stworzyć 3-5 osobową grupę inicjatywną i wziąć udział w szkoleniu. Poprawnie napisane wnioski będą uczestniczyć w konkursie, a po ocenie ekspertów mają szansę na otrzymanie dofinansowania do 2 000 złotych!

Szczegóły na stronie www.akwedukt.org.pl. ❖

Muzyka w kwidzyńskich zabytkach

Kwidzyńska Wiosna Muzyczna już po raz szósty gościła w naszym mieście. Tegoroczna edycja, pt. „Muzyka w zabytkach”, powróciła do korzeni swojego powstania.

Tekst: Katarzyna Zielińska
Foto: Ela Zielińska, archiwum KCK

Pierwsze koncerty Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego, którego częścią jest Kwidzyńska Wiosna Muzyczna, odbyły się w parafii pw. Świętej Trójcy w Kwidzynie. Oprócz wyjątkowych artystów, w tym roku wzbogacone zostały o wykłady o historycznych budynkach, w których odbywają się koncerty, prowadzone przez dr Justynę Liguz, historyka z Muzeum Zamkowego w Malborku, z siedzibą w Kwidzynie.

Fundacja Phasma-Music, organizująca festiwal, stawia na nową jakość i wydarzenie, które wpisuje się w krajobraz miasta, stwarzając jednocześnie zupełnie nowe miejsce spotkań dla mieszkańców z muzyką

na najwyższym, światowym poziomie artystycznym. Różnorodność gatunków oraz występy polskich i międzynarodowych gwiazd muzyki klasycznej gwarantują najwyższy wydzwięk estetyczny koncertów.

Kwidzyński Międzynarodowy Festiwal Muzyczny otrzymał tytuł „Remarkable Arts Festival” (wyjątkowy festiwal sztuki) od Europejskiej Federacji Festiwali. Przyznano mu także znak jakości na lata 2019–2023 – EFFE Label. ❖

Kobieta widziana oczami Cielątkowskich

3 kwietnia w teatrze odbył się wernisaż wystawy braci Piotra i Pawła Cielątkowskich. Była to już kolejna wystawa tych młodych i zdolnych artystów, zorganizowana pod patronatem Kwidzyńskiego Centrum Kultury, którą mieliśmy okazję oglądać w foyer Kinoteatru.

Tekst: Katarzyna Zielińska
Foto: KCK

Kobieta od wieków fascynowała artystów. Malarze, rzeźbiarze, graficy – wszyscy oni próbują uchwycić poprzez barwę, światło i kreskę istotę kobiecości. Nie inaczej jest z malarstwem

Piotra i Pawła. Ich kobiece postacie łączą w sobie czar, urok oraz tajemniczość, znaną jedynie artystom. Żywe kolory połączone z elementami brokatu oraz zabawa światłocieniami sprawiają, że ich prace wyglądają jak efektowne plakaty.

Przybyli goście mogli podziwiać nieliczne abstrakcje, autorstwa i specjalności Piotra Cielątkowskiego. Na tych obrazach dominują głównie żywe, jaskrawe kolory, pełne dynamizmu i pasji. Wystawę otworzyła dyrektor KCK, Ewa Nowogrodzka, wraz z autorami prac. Bracia Cielątkowscy zdobyli wiele pochlebnych opinii od zwiedzających wystawę. ❖

Tango

Dwa dni, cztery spektakle, siedem ról, dwadzieścia osiem osób na scenie, osiem godzin w świetle reflektorów, a także liczne godziny przygotowań, nauki tekstu, przygotowania scenografii i realizacji tak ambitnego przedsięwzięcia, jakim był spektakl „Tango” w reżyserii Sergiusza Mizery. Oto liczby.

Tekst: Katarzyna Zielińska
Foto: KCK

Dlaczego „Tango”? Sergiusz Mizera znany jest z tego, że nie lubi iść na łatwiznę. Zawsze stara się podejmować wyzwania z górnej półki, wierząc, że młodzież sprosta jego ideałom. W przypadku rotacyjności uczestników w grupie artystycznej „Sotie”,

która działa projektowo, osiągnięcie jednakowej jakości tego samego spektaklu jest trudne. Młodzież występująca na scenie nie robi tego zawodowo. Niektórzy stawiają pierwsze kroki na

dużej scenie teatralnej przed jeszcze większą publicznością, co staje się dla nich formą terapii, przełamania strachu przed wystąpieniami publicznymi czy pracy zespołowej.

Publiczność była zachwycona talentem i pracą tych młodych ludzi. Już teraz przygotowują się oni do kolejnego spektaklu, który zostanie wystawiony latem w teatrze. ❖

Tyle jest piękna w zwyczajnych dźwiękach

W Teatrze Miejskim w Kwidzynie odbył się „XXVII Festiwal Piosenki Dziecięcej” pod honorowym patronatem Burmistrza Kwidzyna. Organizatorem było Stowarzyszenie „Wesołe Przedszkole”.

Tekst: Renata Mosakowska
Foto: Foto Video Kalman

Celem festiwalu była popularyzacja piosenki dziecięcej i przedszkolnej, wychowanie, nauka i zabawa przez śpiewanie, promocja pracy i osiągnięć przedszkoli w dziedzinie muzyki oraz integracja środowisk przedszkolnych, wprowadzenie najmłodszych w świat muzyki, śpiewu i tańca oraz możliwość publicznego występu na dużej scenie w profesjonalnym otoczeniu. W tym roku wystąpiły dzieci z 13 kwidzyńskich i okolicznych przedszkoli:

1. Niepubliczne Przedszkole Gama z Grupą Żłobkową w Kwidzynie
2. Społeczne Przedszkole „Promyczek” w Kwidzynie
3. Przedszkole Samorządowe w Mikołajkach Pomorskich
4. Przedszkole Niepubliczne „Miś Uszatek” w Prabutach
5. Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi w Kwidzynie
6. Przedszkole w Gardei
7. Miejskie Przedszkole nr 2 w Kwidzynie
8. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Nowym Stawie
9. Niepubliczne Przedszkole Gama w Rakowcu
10. Przedszkole w Gniewie
11. Społeczne Przedszkole „Zielony Zakątek”
12. Społeczne Przedszkole „Ekołudek”
13. Przedszkole Publiczne w Sadlinkach

Piękne stroje, choreografia, śpiew dzieci, zaangażowanie nauczycieli,

dyrektorów i rodziców, wszystko to sprawiło, że jury oceniło występy przedszkoli bardzo wysoko. Wszystkie występujące zespoły otrzymały nagrody i upominki. Grand Prix otrzymało Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi w Kwidzynie z piosenką pt. „Gdy dzieci tańczą” (wyk. Wojciech Czyżewski z zespołem „Rainboki Stars”, przyg. Renata Deluga, Ilona Czarnik, Dorota Kuc).

Festiwal jak co roku cieszył się dużym zainteresowaniem, o czym świadczy liczba zgłoszonych przedszkoli oraz widownia zapewniona do ostatniego miejsca. ❖

Z mapą na Harpaganie

Za nami 63. edycja kultowego Harpagan! Zawodnicy z całej Polski ścigali się na 11 trasach - od krótkich po ekstremalne. Najwytrwalsi mogli zmierzyć się z koronnymi dystansami 100 km pieszo, 200 km rowerem czy 150 km w formule mieszanej.

Tekst: Beata Żakowska
Foto: Michał Sadowski, Beata Żakowska

Dla wszystkich żądnych przygód na krótszych dystansach wyznaczono trasy od 10 do 50 km pieszo i od 20 do 100 km rowerem. Z myślą o początkujących i rodzinach z dziećmi organizator przygotował trasy „Harpus”, czyli małego Harpagan. Do wyboru było 10 km pieszo lub 20 km rowerem. Ukończenie tras 100 km pieszo, 200 km rowerem oraz 150 km dystansu mieszane (50 km pieszo, 100 km rowerem) tradycyjnie zwieńczone było certyfikatem, tytułem i „blachą” Harpagan, o wiecznej chwale

i satysfakcji z pokonania własnych granic nie wspominając. Bazą rajdu była Szkoła Podstawowa nr 6 w Kwidzynie, która serdecznie ugościła wszystkich uczestników,

a było ich niemal 1 300. Podczas całego rajdu znakomicie bawiły się zarówno rodziny z dziećmi, osoby początkujące, jak i doświadczeni piechurzy, biegacze i rowerzyści. ❖

Prezentujemy wyniki najlepszych kwidzyniek:

Wyniki TP10 z podziałem na wiek

- dziewczynki i chłopcy w wieku 5-12 lat
- pozostali

Kobiety:

1. Natalia Filipowicz 2:33:05
2. Kamila Wrycyk 2:34:24
3. Agnieszka Wójcik 2:34:37

Mężczyźni:

1. Wiktor Droń 1:24:03
2. Piotr Kogut 1:53:42
3. Jacek Herkt 1:53:45

Dziewczynki:

1. Gabrysia Filipowicz 2:28
2. Małgorzata Wójcik 2:34
3. Janina Zielińska 2:49

Chłopcy:

1. Jakub Wrutnak 2:33
2. Oskar Hrycyk 2:34
3. Oliwier Kaczorowski

Wyniki TR20 z podziałem na wiek

- dziewczynki i chłopcy w wieku 5-12 lat
- pozostali

Kobiety:

1. Katarzyna Kędzior 2:00
2. Marzena Gostkiewicz 2:38
3. Katarzyna Lisowska 2:58

Mężczyźni:

1. Adam Zareba 1:25
2. Wiktor Rygielski 1:26
3. Mateusz Tengowski 1:40

Dziewczynki:

1. Martyna Lisowska 2:58
2. Zuzanna Dryl 3:27
3. Izabela Kowalewska 3:44

Chłopcy:

1. Maurycy Rubaj 3:27
2. Adam Jusyk 3:39
3. Bartosz Jusyk 3:40

Trasy rowerowe

TR50 - 2. Miejsce - Tomasz Kozakowski

Biblioteka Miejsko-Powiatowa w Kwidzynie

www.bibliotekakwidzyn.com.pl

Inauguracja Klubu Czytelników

Tekst i foto: Alicja Reschke

W kwietniu po raz pierwszy w historii naszej Biblioteki odbyło się spotkanie Czytelników, czyli członków nowo powstałego Dyskusyjnego Klubu Książki dla Dzieci. Rozpoczęło się od zabaw, by lepiej się pracowało przy zajęciach, po których powstały piękne wielkanocne zajęcia. Nie zabrakło oczywiście dyskusji o ulubionych lekturach Czytelników, w czasie której wybrano książkę, która będzie tematem przewodnim kolejnego spotkania. ❖

Przyszła pora na plantcrossing

Tekst i foto: Adam Kamiński

Pierwszą akcją wymiany sadzonek i kwiatów doniczkowych przeprowadziliśmy jesienią. Ta inicjatywa przetrwała się w stały punkt wymiany roślin, zlokalizowany w holu głównym. Tu możecie wymienić szczyptę swojej rośliny na jakąś inną, dostępną na półce. W ten sposób miłośnicy zieleni w domu mogą wzbogacać swoje zbiory i dzielić się tymi roślinami, których mają w nadmiarze. ❖

Włoski dla początkujących

Tekst: Adam Kamiński
Foto: Karolina Mrówczyńska

Od kwietnia ruszyła nowa inicjatywa Biblioteki, ciesząca się ogromnym zainteresowaniem mieszkańców – nauka języka włoskiego. Podczas pierwszych lekcji uczestnicy poznali podstawy języka oraz najprostsze zwroty i zdania po włosku, używane w codziennym życiu. Zajęcia prowadzi Aurora, wolontariuszka pochodząca z Włoch. ❖

Wystawa „Bohaterki Codzienności”

Tekst i foto: Adam Kamiński

W holu głównym Biblioteki udostępniona jest wędrująca wystawa „Bohaterki Codzienności” we współpracy z Akweduktem. Za działaniami społecznymi stoją kobiety. Stanowią ponad 70% trzeciego sektora. Poznaj 10 Bohatek Codzienności i ich historie! Marzena Gimińska, Małgorzata Święcka, Paulina Kremer, Katarzyna Drelich, Monika Jaskulska, Maria Antoniewicz, Karolina Kozakiewicz,

Aplikacja Sowa MOBI już dostępna

Tekst: Piotr Ciecierski

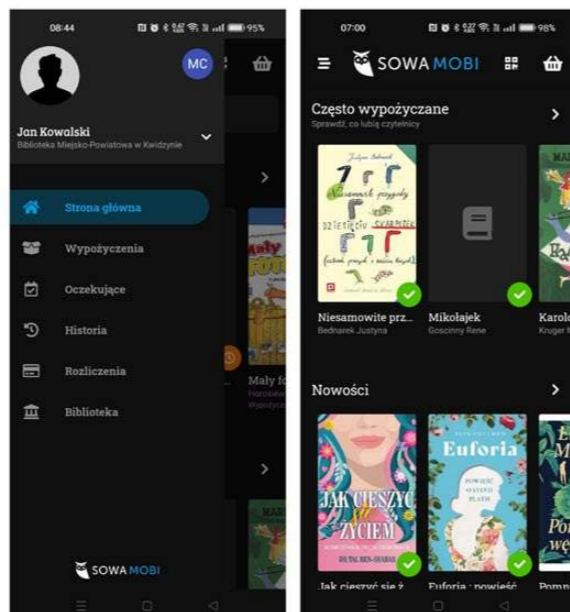
To wspaniała wiadomość dla czytelników! Od teraz można wybierać książki prosto ze swojego smartfona! Aplikacja Sowa MOBI jest darmowa i przeznaczona dla czytelników bibliotek wykorzystujących system biblioteczny Sowa.

Nie trać czasu na szukanie rezerwacji i wypożyczeń. Informacje o zbiorach znajdziesz na ekranie smartfona. Czekają tu też na Ciebie książki, które przeczytasz jednym tchem, lub przy których zapomnisz o całym świecie. Zbiory bibliotek są systematycznie powiększane i wciąż przybywa nowych tytułów. Wyszukuj między nimi i znajdź coś interesującego dla siebie lub przyjaciół. Wyszukiwarka i filtry w aplikacji pomogą dokonać szybkiego wyboru. Aplikacja przypomni o wypożyczonych zbiorach, które będziesz musiał niebawem zwrócić do biblioteki. Zapropnuje też możliwość przesunięcia daty zwrotu, gdybyś jeszcze nie skończył czytać.

Dzięki aplikacji będziesz mieć pod ręką kartę czytelnika. Tysiące książek czeka, aż je odkryjesz!

Aplikacja do pobrania dla systemów:

- Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=pl.bibliotekakwidzyn.sowa>
- iOS: <https://apps.apple.com/pl/app/sowa-mobi/id1641753682?l=pl>

Potencjał lokalnej społeczności w bibliotece

W dzisiejszych czasach przed bibliotekami stoi wiele wyzwań. Odbiorcy mają duże oczekiwania: szukają nowych rozwiązań i wartościowych propozycji działań kulturalnych. I nie tylko! Szukają miejsc, w których mogą odpocząć, spędzić wolny czas, załatwić swoje sprawy, popracować, doskonalić swoje umiejętności i rozwijać zainteresowania. Czy nasza biblioteka jest takim miejscem? A jeśli nie? Czy może takim miejscem zostać?

Tekst: Katarzyna Bednarek
Foto: Archiwum biblioteki

Koncepcja „trzeciego miejsca” od kilku lat pojawia się w programach dotacyjnych i strategiach rozwoju różnych instytucji. W naszej bibliotece idea Raya Oldenburga wdrażana jest od 2019 roku, a zespół Biblioteki stara się tak organizować działania, by utrzymać odbiorców i pozyskać nowych. Przeprowadziliśmy skuteczną diagnozę, z której dowiedzieliśmy się, czego potrzebują nasi odbiorcy, jakie działania podejmować, aby na te

potrzeby odpowiedzieć. Wykorzystujemy nowe technologie do promocji czytelnictwa.

Przed wszystkim wykorzystujemy twórczy potencjał lokalnej społeczności do realizacji wspólnych działań w bibliotece. Przed nami partnerska realizacja 7 autorskich projektów grup nieformalnych – wyłonionych w drodze Konkursu Inicjatyw dla mieszkańców Kwidzyna. Większość z nich to projekty zainicjowane przez młodych mieszkańców, w których odbiorcami są ich rówieśnicy. Już się cieszymy na tyle fantastycznych działań w naszym mieście!

1. Kryptakon Kwidzyński / Festiwal Fanów Fantastyki
2. „Ołówek nie gryzie” / Warsztaty ilustracji dla młodzieży

3. „Stworzyć przestrzeń do wspólnych rozmów” / Polsko-Ukraińska Sesja Dialogu
4. „Bezgwiazdka. Spotkanie Sztuk” / Działanie łączące muzykę, malarstwo i poezję
5. „Mikromodelarstwo i gry strategiczne” / Warsztaty modelarskie
6. „Pinokio – przyjaciel z książki” SAMOOKreślenie / Nieróżni/ Każdy jest inny
7. Nastolatki sobie poradzą / Warsztaty rozwiązywania konfliktów dla młodzieży.

Nasza Biblioteka na dworcu zmienia się, by odpowiadać na potrzeby użytkowników! ❖

Inicjatywy lokalne są częścią projektu „Biblioteka trzecim miejscem animacji”, które realizowane są w ramach konkursu dotacyjnego BLISKO, realizowanego przez Narodowe Centrum Kultury #NPRCz 2.0. Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025.

Maj w Bibliotece

Od 8 do 15 maja obchodzimy XX Ogólnopolski Tydzień Bibliotek, zainicjowany przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. W tym roku wydarzenie odbędzie się pod hasłem „Moja Twoja Nasza Biblioteka”.

Tekst: Katarzyna Bednarek
Foto: Piotr Ciecierski, Karolina Mrówczyńska

W naszej bibliotece tydzień to za mało, by świętować. Zamierzamy celebrować nasze święto przez cały miesiąc pod hasłem: „Maj w Bibliotece”, zapraszając mieszkańców Kwidzyna do wspólnego spędzania czasu z nami, rozpoczynając tradycyjnym już kiermaszem książek i audiobooków. Maj to również czas amnestii dla zapomnianych Czytelników. Maj w Bibliotece na dworcu będzie czasem organizacji wielu okolicznościowych wydarzeń: spotkań

(Krzysztof Bochus, Maria Peszek, Wojciech Orliński, Roman Chabowski), warsztatów, wystaw, akcji i polsko-ukraińskiego pikniku. Drodzy Mieszkańcy Kwidzyna! Zapraszamy do nas! Jesteśmy dla Was! ❖

❗ Szczegóły poszczególnych imprez i spotkań prezentujemy na stronie szesnastej.

Katarzyna Bednarek
DYREKTOR BIBLIOTEKI
MIEJSKO-POWIATOWEJ W KWIDZYNY

W dniu Naszego Święta życzymy sobie więcej czytelników niż książek, a także kolejnych radości i satysfakcji z pracy i tego, żebyście nadal byli z nami i abyście nigdy o nas nie zapominali i wiedzieli, że jesteście dla nas ważni! Dziękujemy też za Wasze oddanie, zaangażowanie, wiedzę oraz uśmiech i dobre rady, a także, że dzielnie uczestniczycie w naszych działaniach, projektach i akcjach miejskich.

KWIDZYŃSKIE CENTRUM KULTURY

#CzujeKulture

Maj w KCK

Z kulturą jak z młodym drzewkiem, albo się przyjmie, albo nie. Nie zwalnia nas to jednak ze starań, żeby nasze drzewko, podlane odpowiedzialnością mieszanką miłości, zaangażowania i kreatywności wyrosło na piękne, dojrzałe drzewo, dające niezliczoną ilość owoców.

Tekst: Katarzyna Zielińska
Foto: Mariusz Skibicki, archiwum KCK

To nasze kulturalne drzewko, o które miesiąc w miesiąc walczymy, odwiedzając nam się radością i humorem w spektaklach, rozczuleniem podczas koncertów, kreatywnością w czasie trwania warsztatów oraz masą frajdy w organizowanych wydarzeniach plenerowych.

Maj to pierwszy nieśmiały kroczelek, kiedy to Kwidzyńskie Centrum Kultury wychyla swoje wiosenne pędy w kierunku otwartych przestrzeni. Koncert z okazji uchwalenia Konstytucji 3 Maja w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca „Powiśle” oraz grupy wokalne „Art Voice” czy choćby Noc Muzeów to wydarzenia, które planujemy z wyprzedzeniem, wychodząc z budynków na świeże powietrze. W tym roku również możecie na nas liczyć w tej kwestii.

Jak zwykle nasz kulturalny repertuar nie ogranicza się do jednego rodzaju wydarzeń. I tym oto sposobem majowe szaleństwo w teatrze obejmie cztery spektakle, cztery koncerty oraz jeden konkurs recytatorski.

Pikantni to gorąca komedia z doskonałą obsadą aktorską w reżyserii Tomasza Gawrona, w której dwie znudzone sobą pary szukają wrażeń, żeby podnieść temperaturę w swoich związkach. Również o związkach, tylko już w innej formie opowiada komedia Teatru Kamienica Tresowany mężczyzna z rodowitym kwidzyńszczykiem w roli głównego mężczyzny – Adamem Serowańcem.

Kolejną propozycją teatralną jest spektakl Kwartet w reżyserii Mikołaja Grabowskiego, w którym Grabowski z Fryczem i Peszkim grają artystów poszukujących sensu życia i sztuki jako takiej.

Drogie dzieci, nie martwcie się, że o Was zapomnieliśmy. Specjalnie

dla Was, pod koniec maja w teatrze odbędzie się teatralne show z balonami – Funny Balls Show. Oryginalne postaci, cyrkowe triki i sztuczki, akrobaci na piłkach, interaktywne zabawy, w które zaangażowana jest widownia, a wszystko to zamknięte w 60 minutach doskonałej historii z balonami w roli głównej!

Dla tych, którzy wolą bardziej słuchać niż delektować się słowem mówionym, Kwidzyńskie Centrum Kultury proponuje koncert Eleni w teatrze,

klimatyczny koncert na Czarnej Sali z cyklu Z artystą przy kawie oraz dwa koncerty z okazji Dnia Matki. Jeden, jak co roku przygotowany przez Zespół Pieśni i Tańca „Powiśle” z najpiękniejszymi piosenkami skierowanymi wprost do serc mam oraz drugi, klimatyczny koncert na Czarnej Sali w wykonaniu Piotra Soliwody. Jeśli jesteśmy przy Dniu Matki, to chcąc uczcić to święto bardziej kreatywnie, zapraszamy na warsztaty na Kreatywnym Stryszku, podczas których dzieci samodzielnie wykonają mały gifcik swoim mamom. A skoro o warsztatach mowa, to nie zapomnijcie także o naszych cyklicznych zajęciach szydełkowych, makramowych, szycia na maszynie czy warsztatach promujących nasz rodzimy wzór powiślański.

Całość naszego kulturalnego drzewka spaja organizowany po raz trzeci etap wojewódzki Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego. Po eliminacjach powiatowych czas, żeby dorośli i młodzież zmierzyli się ze sobą na wyższym etapie i czas wyłonić zwycięzców reprezentujących nasze województwo na arenie ogólnopolskiej. Już dziś za wszystkich trzymamy kciuki, choć najmocniej za naszymi reprezentantów: Julię Wendtlandt,

Malwinę Kopij, Julię Strąk, Andżelikę Witusińską, Weronikę Ważną i Milenę Frej.

Przypominamy również, że od marca w Kwidzyńskim Centrum Kultury działa Kwidzyński Uniwersytet Pokoleń, zrzeszający ponad 150 słuchaczy, zadowolonych i szczerze uczęszczających na liczne zajęcia i wykłady. Jeśli chcecie dołączyć do tego grona to koniecznie zapiszcie się już dziś. Szczegółowe informacje na stronie kckkwidzyn.pl w zakładce Uniwersytet Pokoleń. ❖

Edynburg

W tym roku podróżnicze pasje zawiodyły nas na północ Europy, do stolicy Szkocji, Edynburga. Miasta, które nieprzerwanie urzeka, fascynuje i pobudza wyobraźnię. Gdzie historia miesza się z polityką, tradycja z wielokulturowością, a dawne struktury miejskiej zabudowy ze śmiałościami, współczesnymi, urbanistycznymi wizjami.

Relacja własna: Jarosław Nelkowski
Foto: Agnieszka Nelkowska, Zbigniew Talarczyk, Aleksander Łubiński

Edynburg jest miejscem, które oferując przybyłym wiele wspaniałych i niepowtarzalnych atrakcji, będąc przy tym prawdziwym, fotograficznym rajem dla wszystkich entuzjastów tej profesji. Niektóre z nich mieliśmy okazję zobaczyć i szczerze polecamy je mieszkańcom Kwidzyna, którzy być może kiedyś zawitają do Szkocji i jej magicznej stolicy: górujący nad

miastem, majestatyczny Edynburski Zamek, przepelnione historią Szkockie Muzeum Narodowe oraz posiadającą bogate zbiory światowego malarstwa Szkocką Galerię Narodową. Stare Miasto i spacer wzdłuż tzw. Królewskiej Mili ku pałacowi Holyrood, będącym letnią rezydencją angielskiej rodziny królewskiej. Siedziba Szkockiego Parlamentu i wspinaczka na dwa okalające Edynburg wzgórza, Calton Hill i Arthur's Seat, z których rozpościera się niepowtarzalny widok na całą panoramę miasta i oraz Zatokę Forth.

Nie zabraknie również atrakcji dla najmłodszych, związanych z Harrym Potterem oraz autorką przygód młodego czarodzieja J.K. Rowling, która mieszkała i tworzyła w tym mieście. Wszystkim miłośnikom podróży, snujących bliższe i dalsze plany wycieczek, gorąco polecamy ten właśnie kierunek. ❖

ADAM KAMIŃSKI POLECA...

Tego miasta nie było na mapach Julia Łapińska – „Czerwone jezioro”

Borne Sulino to miasto, które było enklawą ZSRR na terenie Polski. Drugie takie po Małej Moskwie, czyli Legnicy. Do dziś wokół tych terenów krąży wiele legend, teorii i podań przekazywanych z ust do ust. Jedną z najsłynniejszych jest ta o podziemnym miasteczku zbudowanym już przez Hitlera – tak dużym, że jeździły w nim tramwaje. Współcześnie na tych terenach zostaje popełnione straszne zbrodnienie podczas nocy wesołej jednego z najbogatszych mieszkańców. Znany fotograf i policjantka podczas śledztwa odkrywają, że 30 lat temu w radzieckim garnizonie została popełniona identyczna zbrodnia. A wszystko uzupełniają piękne krajobrazy i historia prześlizgniętej piosenkarki. Znakomity debiut Julii Łapińskiej!

Do zacytowania... ❖

Zagadka

W jakich barwach nosili tużówki z tygrysem żołnierze z afgańskiej grupy Rosjan?

- A) biało-czarne,
B) żółto-czarne,
C) srebrno-czarne,
D) czerwono-czarne.

Na prawidłowe odpowiedzi czekamy pod adresem halo@kwidzyn.pl do 20 maja 2023 roku. Ważne, aby przy podaniu odpowiedzi dopisać zgodę na publikację imienia i nazwiska (w przypadku wygranej). Odpowiedzi bez takiej zgody nie będą brane pod uwagę.

W poprzednim numerze prawidłowa odpowiedź ukryta się pod literką D – Wakacje z duchami. Nagrody otrzymują: Barbara Szynkarczyn, Jadwiga Janikowska, Ewa Gimińska. Gratulujemy i zapraszamy po odbiór nagród do Biblioteki.

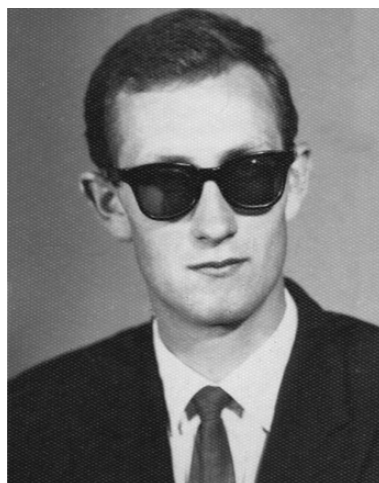

Andrzej Demidowicz – 1942–2007

Andrzej Demidowicz urodził się wiosną 1942 roku w Drukiennikach, gdzie jak zawsze powtarzał, sam Marszałek Piłsudski nosił go na rękach.

Tekst: Antoni Tynda
Foto: Archiwum Michała Demidowicza, archiwum KS BiB

Był przede wszystkim trenerem koszykówki dziewcząt i chłopców. Łowca talentów i pierwszy trener wielu świetnych zawodniczek i zawodników m.in. Joli Ignaczewskiej Pajdy i Hani Zamyślewskiej, Wojtki Puściana i Darka Litwina. Podobne osiągnięcia ma wśród lekkoatletów. Trenował Renatę Katewicz – doskonałą dyskobolkę, Ryśka Bednarczyka – skoczka wzwyż. Również koszykarki – juniorki i kadetki (wicemistrzyni Polski), trenowane pod jego czujnym okiem zdobywały wysokie miejsca na szczeblu ogólnopolskim. Przez wiele lat administrował kwidzyńskim sportem, nieustannie dbał o nasz stadion, na którym wybudował obecny hotel. Sport miał we krwi. Z wiekiem zmieniał dyscypliny na mniej wyczerpujące. Był najlepszym zawodnikiem w historii kwidzyńskiego bocce na piasku. Zginął w czerwcu 2007 roku razem z ukochaną suczka Pucą, jadąc do swojej chatki na Kaszubach. ❖

Dorota „Nitka” Cendrowska de domo Daniecka

DOKTORKA NAUK TECHNICZNYCH, PSYCHOTERAPEUTKA, BLOGERKA (BEZDZIETNAMAMA.BLOGSPOT.COM), MIŁOŚNICZKA ŻYCIA

Krzycza! Nie! Wrzeszcza! gdy trzeba było szybko zareagować, gdy nie było czasu na rozmowę i tłumaczenie, gdy trzeba było natychmiast na boisku podjąć inne działanie. Byłam nastolatką, gdy był moim pierwszym i ostatnim trenerem – te dwa fakty wówczas uniemożliwiały mi dostrzeżenie wielkości Andrzeja Demidowicza. Dziś, ponad trzydzieści lat od dnia, gdy ostatni raz miałam w rękach piłkę do koszykówki, dotarło do mnie, że przez całe dorosłe życie korzystam z tego, co mi podarował swoją postawą. Był człowiekiem wszechstronnym, sportowych zainteresowań i doświadczeń – w czasie przygotowań do sezonu „ogólnorozwojówka” oznaczała, dla mnie i innych dziewczyn z drużyny, dużo lekkiej atletyki (kochał królową sportu!), biegi po lesie i skakanie ze skarp, treningi na siłowni zakończone mini-meczami koszykówki, granymi piłką do tenisa ziemnego. W 100% składał się z pasji i marzeń: nie tylko snuty, ale przede wszystkim uparcie realizowanych dekadami, nawet gdy wielu wielokrotnie kazało mu się puknąć w głowę. Niezmiennie, od wielu lat, jest mi przykro, że jako dorosła osoba, z przyzwoitym bagażem doświadczeń życiowych, nie mogę usiąść z Nim na kawie, by podziękować, że nauczył mnie podążania za swoimi marzeniami, nieustępliwości w ich realizacji i miłości do tego, co robię.

Antoni Tynda

PRZYJACIEL ANDRZEJA

Byłem na treningu, na którym od młociarza Janusza Góżyńskiego (sierżanta W.P.), Andrzej pożyczył młot (waga ponad 7,25 kg) i spróbował swoich umiejętności. Obrócił się parę razy, wypuścił i idealnie trafił w okolice klatki piersiowej Zygmunta Krukowskiego. Ten wyłapał kulę, jak zawodowy bramkarz. I nawet nie było po krzyku, bo nie było krzyku.

Adam Kamiński

STOWARZYSZENIE BOCCY I BOWLINGU

Andrzej zawsze był związany z moją rodziną. W latach 60. trenował w lekkoatletyce moją siostrę Bogusię, w latach 80. i 90. rywalizował na kortach tenisowych z moim bratem Franciszkiem. W latach 90. oraz na początku XXI wieku wielokrotnie rywalizowaliśmy do białego rana w bocce. Pamiętam, że dla graczy w bocce zwycięstwo w meczu z Andrzejem było ważniejsze niż zwycięstwo w turnieju – co świadczy o jego klasie.

Trzy pytania do...

Rozmawiamy z Filipem Ostrowskim, wychowankiem „KLL Rodło Kwidzyn”, Mistrzem Polski na dystansie 1500 m w kategorii wiekowej U23.

Tekst: Jan Kozłowski
Foto: Archiwum Filipa Ostrowskiego

Jan Kozłowski: Swoj pierwszy złoty medal Mistrzostw Polski wywalczyłeś w lipcu 2021 r. Przybliź nam proszę swoje największe sukcesy.

Filip Ostrowski: Właściwie swój pierwszy medal Mistrzostw Polski zdobyłem we wrześniu 2016 r. (600 m), a pierwszy medal na 1500 m w sierpniu 2018 r., a w 2021 r. natomiast wywalczyłem pierwszy złoty medal w kategorii młodzieżowej na 800 m. Do moich sukcesów można zaliczyć: 15 medali Mistrzostw Polski (8 x złoto, 6 x srebro, 1 x brąz), reprezentowanie kraju na arenie międzynarodowej, halowy rekord Polski na 1500 m 3.39.82 (w kategorii młodzieżowej) oraz wynik klasy Mistrzowskiej Międzynarodowej na

800 m (1.46.89). Mam nadzieję, że w tym roku uzyskam również wynik klasy mistrzowskiej międzynarodowej na 1500 m.

J.K. - Przebywasz obecnie na obozie we Francji. Jak ten pobyt wpłynie na osiągnięcie Twoich celów w tym roku?

F.O.: Tak, jestem na trzytygodniowym zgrupowaniu we Francji w Font Romeu, w ośrodku sportowym w górach na wysokości 1800 m n.p.m. Dzięki tej wysokości trenujemy w warunkach hipoksj, co pozwala na efektywniejszy trening. Przez mniejszą zawartość tlenu

w powietrzu oczywiście trenuję się tu znacznie ciężiej i trzeba podejść do treningu bardzo rozsądnie. Oczekuję, że trening w tych warunkach pomoże zbudować mi jeszcze lepszą formę na sezon startowy, bo plany na ten rok są ambitne.

J.K.: Gdzie startuje Ci się lepiej? Na zawodach lekkoatletycznych rozgrywanych w halach sportowych, czy wolisz jednak torowe starty na stadionach, a może biegi przełajowe? Pytam w kontekście Igrzysk Olimpijskich w Paryżu w przyszłym roku.

F.O.: Oczywiście najbardziej lubię biegać na otwartym stadionie, bieganie na hali jest bardzo specyficzne. 200-metrowe koło na halach sportowych znacznie ogranicza nasze manewry, proste są tam krótsze, a to skraca czas na reakcję. Jeżeli mowa o przełajach to było to naprawdę ciekawe doświadczenie. Wywalczyłem nawet 2 medale mistrzostw Polski w biegu na 3000 m w przełaju, z czego jeden srebrny w Kwidzynie w 2020 r. Biegi przełajowe to prawdopodobnie zamknięty rozdział w mojej karierze, może jeszcze kiedyś pobiegnę, ale obecnie nie mam tego w planach. Podsumowując, najlepiej biega mi się na otwartym stadionie, gdzie odgrywają się najważniejsze imprezy biegowe. Nie będę też ukrywał, że moim marzeniem, do którego dążę i dokładam wszelkich starań jest wystartowanie na Igrzyskach. Czy się uda? Czas pokaże, a ja po prostu będę robił swoje. Mam nadzieję, że moje starania zaowocują i będziecie mogli mnie tam oglądać. Minimum kwalifikacyjne jest ciężkie do zrobienia, ale nic nie jest niemożliwe. Ciężką i sumienną pracą można osiągnąć naprawdę dużo. ❖

Feederowanie z NTW Kwidzyn

Wiosną na jeziorze Otczyń już po raz drugi odbyły się zawody feederowe.

Tekst: Adam Kamiński
Foto: facebook NTW Kwidzyn

Na starcie zawodów zgłosiło się 34 zawodników, których na samym początku rozgrzał poczęstunek

ufundowany przez Piekarnię Rochna. Zawody rozegrano w 5 sektorach po 7 zawodników. Zwycięzcą rywalizacji został Mariusz Brzozowski (4850 g), który uplasował się przed Patrykiem Rediesem (4790 g) oraz Patrykiem Gadomskim (4444 g), Janem Cybulskim (3880 g) i Mateuszem Runge (3170 g). Gratulujemy! ❖

Czerwcowy Turniej Piłki Ręcznej

MMTS Kwidzyn i Miejsko-Młodzieżowe Towarzystwo Sportowe w Kwidzynie serdecznie zapraszają dzieci i młodzież z klas 4-8 szkół podstawowych z terenu miasta i gminy Kwidzyn na Turniej Piłki Ręcznej U11-U15. Odbędzie się on 3 czerwca 2023 roku o godzinie 10:00.

Wydarzenie zostanie przeprowadzone we współpracy z Miastem Kwidzyn dzięki realizowanemu projektowi, którego głównym partnerem jest GAZ-SYSTEM.

W ramach projektu odbędą się zajęcia ogólnorozwojowe z elementami piłki ręcznej oraz otwarte treningi dla dzieci i młodzieży, które prowadzić będą zawodnicy i trenerzy MMTS Kwidzyn. Po zajęciach ogólnorozwojowych zostaną rozegrane mecze w poszczególnych grupach i kategoriach wiekowych, a po zakończeniu turnieju nastąpi rozdanie dyplomów i nagród dla jego uczestników.

Celem wydarzenia jest popularyzacja piłki ręcznej wśród mieszkańców miasta oraz gminy Kwidzyn. Mieszkańcy indywidualni oraz grupy zainteresowane udziałem w turnieju mogą zgłaszać swój udział do 20 maja na adres: biuro@mmts.pl lub telefonicznie: 500 324 440. ❖

TURNIEJ PIŁKI RĘCZNEJ U11-U15
HALA, KWIDZYN, UL. WIEJSKA 1A
03.06.2023

START GODZINA 10:00
ZAPISY DO 20 MAJA!

TEL. 500-324-440
BIURO@MMTS.PL

ZAPRASZAMY WSZYSTKIE DZIECI W WIEKU OD 11 DO 15 LAT DO WSPÓLNEJ ZABAWY

GŁÓWNY SPONSOR TURNIEJU:

GAZ system

WIĘCEJ INFORMACJI NA WWW.MMTS.PL

Kolejny kwidzyński akcent w TV

Tekst i foto: Adam Kamiński

W piątym odcinku 136 serii teletur-nieju „Jeden z dziesięciu” mogliśmy zobaczyć kolejnego mieszkańca naszego miasta Tomasza Zepę. To był bardzo dobry występ, który zaowocował awansem do finału odcinka. Zabrakło dosłownie niewiele punktów do zwycięstwa. Gratulujemy! ❖

MAJ W BIBLIOTECE

KIERUNEK Biblioteka 2023 BIBLIOTEKAKWIDZYN.COM.PL

+ MAJ: W BIBLIOTECE

2-31.05	Amnestia
maj-czerwiec	Kiermasz książki
maj	Wystawa o autyzmie we współpracy z SP5
09.05	Spotkanie autorskie z Romanem Chabowskim i wystawa „Czapki świata”
	Spotkanie autorskie z Borysem Tynką
11.05	Spotkanie autorskie z Wojciechem Orlińskim
17.05	Spotkanie autorskie z Krzysztofem Bochusem
18.05	Spotkanie autorskie z Marią Peszek
18.05	Otwarcie wystawy fotograficznej „Rodzina”
26.05	Piknik polsko-ukraiński „Mosty Przyjaźni”

Szczegóły poszczególnych wydarzeń znajdują się na osobnych plakatach, stronie www i Facebooku biblioteki

KIERUNEK Biblioteka 2023 BIBLIOTEKAKWIDZYN.COM.PL

+ ТРАВЕНЬ В БІБЛІОТЕЦІ

2-31.05	Амністія
травень-червень	Книжковий ярмарок
травень	Виставка про аутизм у співпраці зі Sp5
09.05	Зустріч з письменником Романом Хабовским і виставка "Головні убори всього світу"
	Зустріч з письменником Борисом Тинкою
11.05	Зустріч з письменником войчехом орліньським
17.05	Зустріч з письменником Кшиштофом Бохусем
18.05	Зустріч з письменницею Марією Пешек
18.05	Відкриття виставки фотографій "Родина"
26.05	Польсько-український пікнік "Мости дружби"

Деталі про кожний з заходів Ви можете знайти на окремих афішах.

KIERUNEK Biblioteka 2023 BIBLIOTEKAKWIDZYN.COM.PL

OPowieści z podróży

spotkanie z panem **ROMANEM CHABOWSKIM**

WYSTAWA CZAPEK I KAPELUSZY Z CAŁEGO ŚWIATA

09.05 09:00

WYPOŻYCZALNIA DLA DZIECI

MAJ: W BIBLIOTECE

KIERUNEK Biblioteka 2023 BIBLIOTEKAKWIDZYN.COM.PL

MAJ: W BIBLIOTECE

Wojciech Orliński

spotkanie autorskie

11 maja 17:00

Wagon Kultury

KIERUNEK Biblioteka 2023 BIBLIOTEKAKWIDZYN.COM.PL

Spotkanie autorskie Borys Tynka

ODESSA 4.5.0.

9 maja | 18:00 | Hol główny

KIERUNEK Biblioteka 2023 BIBLIOTEKAKWIDZYN.COM.PL

Spotkanie autorskie Борис Тинка

ОДЕСА 4.5.0.

9 травня | 18:00 | Головний хол

KIERUNEK Biblioteka 2023 BIBLIOTEKAKWIDZYN.COM.PL

Kiermasz książek i audiobooków

Sprzedż książek 10:00 - 17:00, poniedziałek - piątek

MAJ: W BIBLIOTECE

maj-czerwiec

Książki i audiobooki 2 zł/sztuka do nabycia w holu biblioteki

KIERUNEK Biblioteka 2023 BIBLIOTEKAKWIDZYN.COM.PL

MAJ: W BIBLIOTECE

INFORMACJA DLA CZYTELNIKÓW

AMNESTIA w bibliotece

2 - 31 maja

Zapomniałeś oddać książkę? Zrób to teraz - zwróć ją. Nie zapłacisz kary!

KIERUNEK Biblioteka 2023 BIBLIOTEKAKWIDZYN.COM.PL

MAJ: W BIBLIOTECE

KRZYSZTOF BOCHUS

17 MAJA 18:00

Hol główny

spotkanie autorskie

KIERUNEK Biblioteka 2023 BIBLIOTEKAKWIDZYN.COM.PL

MARIA PESZEK

SPOTKANIE AUTORSKIE

18 MAJA 17:00

La Cantina

LA CANTINA Grudziądzka 30 82-500 Kwidzyn

Na spotkaniu obowiązują wejściówki dostępne w holu biblioteki. Odbiór wejściówek od ... do ... w godzinach 10:00 - 20:00. Liczba miejsc ograniczona

KIERUNEK Biblioteka 2023 BIBLIOTEKAKWIDZYN.COM.PL

RODZINNY PIKNIK POLSKO - UKRAIŃSKI

MOSTY PRZYJAŹNI

- zabawy animacyjne
- konkursy z nagrodami
- dmuchanie dla maluchów
- warsztaty „Zrób i zabierz do domu”
- zabawa „Ty możesz zostać Superbohaterem!”
- formowanie balonów, malowanie buziek, bańki mydlane
- gry i zabawy podwórkowe

26.05 od 15:30

Biblioteka Miejsko - Powiatowa w Kwidzynie ul. Kościuszki 54

Projekt „Pomocze z Ukrainy. Powiat Kwidziński z Ukrainą” realizowany jest w ramach regionalnego programu operacyjnego wspierającego pomoc dla 2014-2020